

ЗОРАН РАНКОВИЋ

Биографија

Зоран Ранковић је рођен 1971. у Пожаревцу. По завршетку основне школе у Александровцу, 1986. уписао је Богословију Светог Саве у Београду, коју је завршио 1991. с одличним успехом. Године 1992. уписује Православни богословски факултет у Београду, на коме је дипломирао 1997. Исте године уписао је постдипломске студије на Филолошком факултету Универзитета у Београду (смер „Наука о језику“), које је успешно окончао 2001. одбраном магистарског рада *Брайков минеј: структура и зајиси*. На истом Факултету 2006. одбранио је докторску дисертацију на тему *Палеографија, оријографија и језик Служабној минеја за сејшмдар-окиодар (XIV век)*.

На Православном богословском факултету Универзитета у Београду ради од 2000. године. Прошао је звања од асистента-приправника до ванредног професора. Одлуком Светог архијерејског синода 8. фебруара 2000. постављен је за асистента-приправника, а 26. марта 2002. за асистента за црквенословенски и старословенски језик. У звање доцента за црквенословенски језик изабран је 2007, а у звање ванредног професора 21. 3. 2012.

Члан је Славистичког друштва Србије.

Библиографија

Књиге

1. *Уредбе и њројиси Мишројолије деоградске 1835-1856* (2010) [26]
2. *Уредбе и њројиси Мишројолије деоградске 1857-1876* (2010) [27]
3. *Грамајика црквенословенској језика* (2011) [36]
4. *Уредбе и њројиси Мишројолије деоградске 1877-1893* (2011) [37]
5. *Уредбе и њројиси Мишројолије деоградске 1894-1920* (2011) [38]
6. *Инвенџар рукојиса Библиоџеке Срјске ѡишријаршије* (2012) [51]
7. *Одлуке и решења Сабора, Синода и Ејархије браничевске 1920-1925* (2012) [52]
8. *Одлуке и решења Сабора, Синода и Ејархије браничевске 1926-1930* (2012) [53]
9. *Одлуке и решења Сабора, Синода и Ејархије браничевске 1931-1941* (2013) [59]
10. *Срјске рукојисне књиие у Чешкој* (2015) [78]
11. *Рукојисне књиие Библиоџеке Славонске ејархије у Пакрацу* (2015) [79]

А. Књиге, студије, огледи, чланци, библиографије, прикази

1998.

[1] „Свето писмо и литургија“, *Банайски весник*, год. 58, бр. 3-4 (1998) 20-24.

2001.

[2] „Прилог за српски именослов“, *Срјски језик*, год. VI, бр. 1-2 (2001) 441.

На материјалу једног записа из Братковог ми-

неја (XIV век), реконструише се индивидуални антропоним *Вљче*.

[3] „Исихазам (Библиографија)“, у: *Међународни научни симпосион 650 јодина саборској џомоса (1351-2001): Свети Гријорије Палама у ишторији и садашњосији*, Србиње-Острог-Требниње 2001, 169-200.

Библиографија садржи 165 јединица; регистар аутора.

[4] „Преводаца као стваралац“, *Православље*, год. XXXV, бр. 828 (2001) 9.

Приказ: Драган Протић, Црквено песништво, Београд: Богословски факултет Српске православне цркве 2001.

2003.

[5] „Прожимање традиција у службама српских рукописних минија“, *Годишњак: часопис за теолошко-филозофска и шекућа ипшана Духовне академије Светиој Василија Острошкој у Србињу* 2 (2003) 17-20.

Анализа месецослова и састав служби за 11, 12 и 13. септембар; стари српски миније: НБС 5, НБС 646, НБС 647, ХИЛ 141, САНУ 58.

2004.

[6] „Исихазм у сербов“, у: *Исихазм : Аннотированная библиография*, ур. С. С. Хоружий, Москва: Издательский Совет Русской Православной Церкви 2004, 708-711.

Општи поглед на исихастичку традицију у српским земљама.

[7] „Исихазм в Сербии. Справочно-библиографические материалы“, (При участии Веры Ристич-Георгиевой). у: *Исихазм : Аннотированная библиография*, ур. С. С. Хоружий, Москва: Издательский Совет Русской Православной Церкви 2004, 712-724.

Библиографија садржи 298 јединица.

[8] „Александар Милановић, Кратка историја српског књижевног језика. Завод за уџбенике и наставна средства, Београд 2004“, *Годишњак: часопис за теолошко-филозофска и шекућа ипшана Духовне академије Светиој Василија Острошкој у Србињу* 3 (2004) 125-128. Приказ.

[9] „Hesychasm: An Annotated Bibliography. Edited by Sergey S. Horujy. Moscow 2004“, *Богословље*, год. XLIX (LXIII), бр. 1-2 (2004) 257-258. Приказ.

2005.

[10] „Структура Братковога минија: Кратак преглед“, *Археографски ирилози*, бр. 26-27 (2004-2005) 109-122.

Братков миније; богослужбена традиција у Српској цркви; месецослов Братковога минија; структура служби служабног и празничног дела Братковога миније.

[11] „Исихазам : Аннотированная библиография. ур. С. С. Хоружий, Москва: Из-

дательский Совет Русской Православной Церкви 2004“, *Годишњак: часопис за теолошко-филозофска и шекућа ипшана Православной догословској факултетија „Светиој Василије Острошки“ у Фочи* 4 (2005) 243-245. Приказ.

2006.

[12] „О српској редакцији старословенскога језика“, *Годишњак: часопис за теолошко-филозофска и шекућа ипшана Православной догословској факултетија „Светиој Василије Острошки“ у Фочи* 5 (2006) 93-103.

Старословенски језик; српска редакција старословенскога језика – српскословенски језик; настанак, трајање, улога српскословенскога језика; диглосија; правописне школе; писмо српскословенске писмености.

[13] „Допринос филолошких истраживања проучавању хришћанске културе код Срба у средњем веку“, *Славистика* 10 (2006) 50-56. Прочитано на XLIV скупу слависта Србије са темом „Актуелни славистички научноистраживачки пројекти“ одржаном у Београду 10-12. јануара 2006. године.

[14] „Напомене о црквенословенском језику у Срба“, *Црквене студије* 3 (2006) 299-305. Црквенословенски језик; рускословенски језик; српскословенски језик; српски језик; фонетска реализација.

2007.

[15] „О преписивачким грешкама и корекцијама у рукописном минијеу Народне библиотеке Србије др.5 (XIV век)“, *Годишњак: часопис за теолошко-филозофска и шекућа ипшана Православной догословској факултетија „Светиој Василије Острошки“ у Фочи* 6 (2007) 133-137.

Сагледавање типова грешака и интервенција у тексту; писар – преписивач; грешке; корекције.

[16] „Межпредметные связи в обучении церковнославянскому языку в учебных заведениях Сербской Православной Церкви“, *Церковнославянский язык в системе современного религиозного образования: Материалы XV Международных Рождественских образовательных чтений*. (31 јануара-1 фебруара 2007 г.), ур. И.В. Бугаева, Москва: Кругъ 2007, 210-221.

Прочитано на научном скупу Пятнадцатые Международные Рождественские образовательные чтения на тему „Вера и образование: общество, школа, семья в XXI веке“, одржаном 31. јануара – 1 фебруара 2007. г. у Москви по бла-

гослову Његове Светости Патријарха Московског и све Русије Алексеја.

Коаутор К. Кончаревих.

[17] „Пројекат проучавања превода српских рукописних минија“, *Славистика* 11 (2007) 126-131.

Прочитано на XLV скупу слависта Србије са темом „Српска славистичка баштина у словенском контексту“ одржаном у Београду 10-12. јануара 2007. године.

[18] „Месеослов Студијско-Алексијевског типика и памети светих у Јагићевим минијама и Братковоме минију“, *Црквене студије* 4 (2007) 371-376.

Поређење месеослова Типика и минија; однос минија и најстаријег словенског превода типика.

2008.

[19] „О антифонима на ‘успашој литургији‘“, *Црквене студије* 5 (2008) 223-226.

Ирмологион из 17. века Патријаршијске библиотеке Рс бр. 2; антифони; светогорска провенијенција; древни тип антифона.

[20] „Укратко о транскрипцији црквенословенских текстова“, *Годишњак: часопис за теолошко-филозофска и исекућа ишћања Православној дојословској факултету* „Свети Василије Острошки“ у Фочи 7 (2008) 59-67.

Правила транскрипције црквенословенских богослужбених текстова; фонетска реализација; транскрипција и транслитерација.

[21] „Протојереј Сава Петковић и његов допринос српској славистици“, *Славистика* 12 (2008) 49-54.

Прочитано на XLVI скупу слависта Србије са темом „Српска славистичка баштина у словенском контексту“ одржаном у Београду 9-11. јануара 2007. године.

[22] „Петар Ђорђић и његов поглед на савремени богослужбени језик у Срба“, *Српска теологија у двадесетом веку: истраживачки проблеми и резултати*, књ. 3, Зборник радова научног скупа (ПБФ Београд, 28. децембар 2007), прир. Б. Шијаковић, Београд: Православни богословски факултет 2008, 190-194.

[23] „Пасхална херувимска песма у српско-словенском преводу“, *Археографски ирилози*, бр. 29-30 (2007-2008) 267-371.

Нови преписи пасхалне херувимске песме; рукописи Патријаршијске библиотеке бр. 4, 5, 12, 21; рукопис манастира Дечана бр. 135.

2009.

[24] „Делатност Срба у XX веку на стандардизацији црквенословенског језика“, *Српска теологија у двадесетом веку: истраживачки проблеми и резултати*, књ. 4, Зборник радова научног скупа (ПБФ Београд, 30. мај 2008), прир. Б. Шијаковић, Београд: Православни богословски факултет 2009, 86-90.

[25] „Узрасти светога Саве“, *Стил*, бр. 8 (2009) 119-126.

Рад је посвећен истраживању терминологије коју користе Савини биографи приликом описивања његовог животног доба и духовних степена које је прошао од монаха до архиепископа.

2010.

[26] *Уредбе и иройиси Миџројолије део-ирадске 1835-1856*. (Приредили З. Ранковић, М. Лазић). Библиотека Архива Епархије браничевске. Књига 1. Пожаревац: Епархија браничевска 2010, 414 стр.

Садржај (стр. 5-11)

Уводна реч (13-17)

Преписи докумената (19-313)

Репродукције докумената: (315-407)

Регистар (409-414)

Рецензија:

М. Тимотијевић, Саопштења, XLII, Београд 2010, стр. 457-460.

Р. Пилиповић, Православље, бр. 1039, 1. јули 2010, стр. 34-35.

[27] *Уредбе и иройиси Миџројолије део-ирадске 1857-1876* (Приредили З. Ранковић, М. Лазић). Библиотека Архива Епархије браничевске. Књига 2. Пожаревац: Епархија браничевска 2010, 413 стр.

Садржај (стр. 5-13)

Уводна реч (15-19)

Преписи докумената (21-321)

Репродукције докумената: (323-407)

Регистар (409-413)

Рецензија:

Б. Пантелић, *Историјска самосвест и дојословска пајдеја*, Саборност IV, Пожаревац 2010, 373-375.

[28] „Старине Призренске богословије“, *Археографски ирилози*, бр. 31-32 (2009-2010) 523-535.

Даје се каталогски опис рукописних одломака који се чувају у Призренској богословији. Један је одломак (6 листова) служабног минија за јануар (прва четвртина 16. века) а други је одломак (64 листа) стиховног пролога за јуни-август (последња четвртина 16. века).

[29] „Настава црквенословенског језика на Православном богословском факултету“,

*Српска теологија у двадесетом веку: ис-
иживачки проблеми и резултати*, књ. 5. Зборник радова научног скупа (ПБФ Београд, 26. децембар 2008) прир. Б. Шијаковић, Београд: Православни богословски факултет 2010, 183-187.

[30] „Предавачи Црквенословенског језика на Богословском факултету до Другог светског рата“, *Српска теологија у двадесетом веку: исживачки проблеми и резултати*, књ. 7, Зборник радова научног скупа (ПБФ Београд, 25. децембар 2009), прир. Б. Шијаковић, Београд: Православни богословски факултет 2010, 73-78.

[31] „О појму тџос код светог апостола Павла“, *Српска теологија данас 2009*, књ. 1: Зборник радова првог годишњег симпозиона (ПБФ Београд, 29-30. мај 2009), уред. Б. Шијаковић, Београд: Институт за теолошка истраживања ПБФ 2010, 514-517.

Коаутор са Милосавом Вешовићем.

[32] „Семантика придева ἄλιотос у Јеванђељима и посланицама Светог апостола Павла“, *Стил* 9 (2010) 421-427.

Анализира се семантички развој наведенога придева у Јеванђељима и Посланицама Апостола Павла, од значења „који не верује, неповерљив“ до супстантива у значењу „нехришћанин, незнабожац, јеретик, лажни учитељ“, и дају се српскословенске преводне паралеле.

Коаутор са Милосавом Вешовићем.

[33] „Нишки одломак минеја за октобар (14. век)“, *Црквене студије* 7 (2010) 239-244.

Анализира се пергаментни одломак минеја (14. век) који се чува у библиотеци Центра за црквене студије, и то са аспекта палеографије, ортографије, језика и структуре служби.

[34] „Два богослужбена текста у српској рукописној традицији“, *Бојословље*, год. LXIX, бр. 1-2 (2010) 213-216.

Анализирају се Херувимска песма на Пасху из Стихофора Рачанина (Праг IX Н 9) и тропар и кондак Преноса моштију Лазара Четвородневног из Богородичника Патријаршијске библиотеке у Београду (Рс 5).

[35] „Димитрије М. Калезић. Библиографија“, *Сийнији сийси и дидлиографија*, Београд: Издавачки фонд Архиепископије београдско-карловачке, Фоча: Православни богословски факултет Сарајевског универзитета 2010. Изабрана дела Димитрија М. Калезића; коло 3, 545-595.

Библиографија садржи око 500 јединица.

2011.

[36] *Грамаићика црквенословенској језика*, Београд: Православни богословски факултет, Институт за теолошка истраживања 2011, 143 стр. ISBN 978-86-7405-109-2

Садржај (стр. 5):

О црквенословенском језику (7-11)

Фонетика (13-20)

Дијакритички знаци и интерпункција (21-25)

Гласови (27-30)

Морфологија и синтакса (31-121)

Црквенословенске скраћенице (123-124)

Хрестоматија (125-133)

Речник (135-140)

Скраћенице (141-142)

Литература (143)

Рецензија:

К. Кончаревић, Православље, бр. 1080, 15. март 2012, стр. 39-40.

[37] *Уредбе и иройиси Миџројолије деоџрадске 1877-1893* (Приредили З. Ранковић, М. Лазић). Библиотека Архива Епархије браничевске. Књига 3. Пожаревац: Епархија браничевска 2011, 414 стр.

Садржај (стр. 5-13)

Уводна реч (115-17)

Преписи докумената (19-337)

Репродукције докумената: (339-407)

Регистар (409-414)

[38] *Уредбе и иройиси Миџројолије деоџрадске 1894-1920* (Приредили З. Ранковић, М. Лазић). Библиотека Архива Епархије браничевске. Књига 4. Пожаревац: Епархија браничевска 2011, 398 стр.

Садржај (стр. 5-15)

Уводна реч (17-19)

Преписи докумената (21-337)

Репродукције докумената: (339-391)

Регистар (393-398)

[39] „Грчко-српске језичке везе у најстаријим српским рукописним минејима“, *Српска теологија данас 2010*, књ. 2: Зборник радова другог годишњег симпозиона (ПБФ Београд, 28-29. мај 2010), уред. Б. Шијаковић, Београд: Институт за теолошка истраживања ПБФ 2011, 583-588.

Коаутор са Милосавом Вешовићем.

[40] „О устројству првих болница код Срба“, у: *800 јодина српске медицине: зборник радова 15. Студеничке академије одржане 9-12. јуна 2010. (у манастиру Студеница)* уред. Б. Димитријевић, Београд: Infinitas: Српско лекарско друштво 2011, 25-34.

У раду се анализирају одређени термини који се користе у Студеничком типуку у описивању устројства и улоге болнице у манастиру Студеница.

Коаутор са Анкицом Јеленковић.

[41] „О једном значењу лексеме πιστις код Светог апостола Павла“, *Стил* 10 (2011) 207-212.

Разматра се једно значење ове лексеме у беседи Апостола Павла на Ареопагу. Ову лексему Апостол употребљава у значењу „доказ“ како би своју проповед приближио атинским филозофима. Коаутор са Милованом Вешовићем.

[42] „Ј. Фемић-Касапис, *Порекло њермина Φύσις, Οὐσία и Ὑπόστασις и њихов семантички развој од најранијих њомена до црквених оџаца*, Београд: Београд: Православни богословски факултет, Институт за теолошка истраживања 2010, 155 стр. ISBN 978-86-7405-073-6“, *Стил* 10 (2011) 376-377.

Приказ.

[43] „И. Кнежевић, *Теолошки дискурс енилеској и српској језика: лексичко-семантички и стилистички њроблеми њревођења*, Београд: Православни богословски факултет, Институт за теолошка истраживања 2010, 125 стр. ISBN 978-86-7405-063-7“, *Стил* 10 (2011) 381-383.

Приказ.

[44] „Задостојник у недељу по празнику Педесетице“, *Археографски њрилози*, бр. 33 (2011) 241-246.

[45] „Сусрет са историјом богословије Светог Саве – Игнатије Марковић, *Сџо сегамдесет њет њодина Бојословије Светџој Саве у Беојраду (1836-2011)*, Београд: Богословија Светог Саве 2011.“, *Саборности: Теолошки њодишњак* 5 (2011) 303-304.

Приказ.

[46] „Монографија о манастиру Студеници – М. Чанак-Медић, Б. Тодић, *Манастџир Сџуденица*, Нови Сад 2011.“, *Саборности: Теолошки њодишњак* 5 (2011) 305-307.

Приказ.

[47] „Црквенословенски језик на Православном богословском: историјски преглед и перспективе“, *Српска џеолоџија у двадесет њом веку: истраживачки њроблеми и резултати*, књ. 9, Зборник радова научног скупа (ПБФ Београд, 16. децем-

бар 2010), прир. Б. Шијаковић, Београд: Православни богословски факултет 2011, 209-215.

[48] „Црквенословенска ортоепска норма у нотним зборницима српског црквеног појања“, *Српска џеолоџија у двадесет њом веку: истраживачки њроблеми и резултати*, књ. 10, Зборник радова научног скупа (ПБФ Београд, 27-28. мај 2011), прир. Б. Шијаковић, Београд: Православни богословски факултет 2011, 330-336.

[49] „Из семантике придева πιστος у Светоме Писму Новога Завета“, *Крымско-џољский сборник научных работ*, том 9 (2011) 205-208.

[50] „М. Тимотијевић, *Манастџир Крушедол I-II*, Београд: Драганић, Покрајински завод за заштиту споменика културе Војводине 2008, том I 341 стр, том II 361 стр. ISBN 978-86-441-0770-5“, *Бојословље*, год. LXX, бр. 2 (2011) 133-135.

Приказ.

2012.

[51] *Инвенџар рукоџиса Библиоџеке Српске џаџријарџије*, Београд: Библиотека Српске Патријарџије, Службени гласник 2012, 125 стр. ISBN 978-86-88885-01-0

Коаутор са Владимиром Вукаџиновићем и Радоманом Станковићем.

Садржај (стр. 5):

Предговор (7-8)

Увод (11-29)

Инвенџар рукоџиса (31-69)

Илуџтрације (71-107)

The Inventory of the Manuscripts in the Library of the Serbian Patriarchate (109-110)

List of Illustrations (111-112)

Индекси (113-126)

[52] *Одлуке и решења Сабора, Синода и Еџархије браничевске 1920-1925* (Приредили З. Ранковић, М. Лазић). Библиотека Архива Епархије браничевске. Књига 5. Пожаревац: Епархија браничевска 2012, 382 стр.

Садржај (стр. 5-13)

Уводна реч (15-19)

Преписи докумената (21-321)

Репродукције докумената (323-375)

Регистар (377-382)

[53] *Одлуке и решења Сабора, Синода и Еџархије браничевске: 1926-1930* (Приредили З. Ранковић, М. Лазић). Библиотека Архива Епархије браничевске; Књига 6. По-

жаревац : Епархија браничевска, Одбор за просвету и културу, 2012. 382 стр.

Садржај (стр. 5-13)

Уводна реч (15-17)

Преписи докумената (19-321)

Репродукције докумената (323-359)

Регистар (361-367)

[54] „Предавачи Црквенословенског језика на Богословском факултету од Другог светског рата“, *Српска теологија у двадесетом веку: истраживачки проблеми и резултати*, књ. 11, Зборник радова научног скупа (ПБФ Београд, 23. децембар 2011), прир. Б. Шијаковић, Београд: Православни богословски факултет 2012, 137-144.

[55] „Семантика лексеме πῶτις у активној употреби у Новозаветној традицији“, *Стил*, бр. 11 (2012) 251-264.

Коаутор са Милосавом Вешовићем.

[56] „О некоторых особенностях письма традиции рачских писарей“, у: *Информационные технологии и письменное наследие* : материалы IV междунар. науч. конф. (Петрозаводск, 3-8 септембра 2012 г.), отв. ред. В. А. Баранов, А. Г. Варфоломеев, Петрозаводск: Петрозаводский Государственный Университет; Ижевск: Ижевский Государственный Технический Университет 2012, 227-229.

У раду се указује на карактеристичне графичке особености рукописа рачанске писарске традиције.

[57] „Семантика лексеме ΤΥΠΟΣ у посланицама светог апостола Павла: однос грчког извора према латинском и словенским преводима“, у: *Теолинвистика: међународни тематски зборник радова*, уред. А. К. Гадамски, К. Кончаревић, Београд: Православни богословски факултет Универзитета, Институт за теолошка истраживања 2012, 377-381.

Указује се на значење наведене лексеме у Посланицама Апостола Павла, а потом се излажу варијанте превода те лексеме на латински, српски и српскословенски језик.

Коаутор са Милосавом Вешовићем.

[58] „О речницима црквенословенског језика у Срба“, *Српска теологија у двадесетом веку: истраживачки проблеми и резултати*, књ. 12, Зборник радова научног скупа (ПБФ Београд, 25. мај 2012), прир. Б. Шијаковић, Београд: Православни богословски факултет 2012, 142-146.

2013.

[59] *Одлуке и решења Сабора, Синода и Епархије браничевске: 1931-1941* (Приредили З. Ранковић, М. Лазић). Библиотека Архива Епархије браничевске; Књига 7. Пожаревац : Епархија браничевска, Одбор за просвету и културу, 2013. 495 стр.

Садржај (стр. 5-15)

Уводна реч (17-19)

Преписи докумената (21-487)

Регистар (489-495)

[60] „О неким елементима црквенословенског језика у прописима и уредбама Митрополије београдске“, *Српска теологија у двадесетом веку: истраживачки проблеми и резултати*, књ. 13, Зборник радова научног скупа (ПБФ Београд, 21. децембар 2012), прир. Б. Шијаковић, Београд: Православни богословски факултет 2013, 100-104.

[61] „Слово Јевтимија Трновског о цару Константину у једном српском зборнику“, у: *Свети цар Константин и хришћанство: Међународни научни скуп новог 1700. годишњице Миланског едикта 31. мај – 2. јун 2013*. Том 2, ур. Драгиша Бојовић, Ниш: Центар за црквене студије, Филозофски факултет у Нишу 2013, 363-370.

[62] „Белешке о Стефану Немањи у историографским изворима рукописне збирке Библиотеке Српске Патријаршије у Београду“, *Митолошки зборник*, бр. 31 (2013) 195-215.

Коаутор са Мирком Сајловићем.

[63] „Црквенословенска ортоепска норма и српска рукописна традиција“, *Српска теологија у двадесетом веку: истраживачки проблеми и резултати*, књ. 14, Зборник радова научног скупа (ПБФ Београд, 24. мај 2013), прир. Б. Шијаковић, Београд: Православни богословски факултет 2013, 166-173.

[64] „Графичка и ортографско-фонетска одележја Уредаба и прописа Митрополије београдске“, у: (Међународни научни зборник) *Теолинвистичка истраживања српског и других словенских језика*, ур. Ј. Грковић-Мејџор, К. Кончаревић, Београд: САНУ 2013, 465-472.

У раду се анализирају графика и ортографско-фонетске особености црквено-административних докумената за период 1857-1876. сабраних у наведеној књизи.

[65] „Словесна служба Свете Браће Ђирила и Меодија“, *Бојословље*, год. LXXII, бр. 2 (2013) 256-268.

О мисији и делу Свете Браће Ђирила и Методија говори се са аспекта значаја за укоренење словенског народа у Православној Традицији.

[66] „Причастан у недељу Пасхе“, *Археолошки ириволи*, бр. 35 (2013) 11-19.

Указује се на причастан на Пасху који је исписан у Ловранско цветном триоду (крај 13. – почетак 14. века), а чува се у Библиотеци Српске епархије будимске у Сентандреји. Својим садржајем, причастан прати део пасхалног причасна који је посведочен у грчкој рукописној традицији.

[67] „Термини – церковнославјанизми в академических трудах в сфере православного богословия“, у: *Православный ученый в современном мире: проблемы и пути их решения*. Материалы международной научной конференции, про-веденной по благословению Митрополита Воронежского и Борисо-глебского Сергия: в 2 частях, Ч. I / Отрадненское объединение право-славных ученых, Воронеж: Издатель О. Ю. Алейников, 2013, 12-14.

Анализира се употреба црквенословенизама као дела номеклатурне, ускостручне терминологије у теолошким ускостручним радовима, а спроведена је и статистичка анализа датих текстова како би се истраживање употпунило и конкретним процентуалним подацима. Коаутор са Иваном Кнежевић.

[68] „Књижевна дела св. Григорија Паламе у српскословенској рукописној традицији“, у: *ΟΥΣΙΑ, ΥΠΟΣΤΑΣΙΣ, ΕΝΕΡΓΕΙΑ: ασέκησθι мисли Григорија Паламе*, прир. М. Кнежевић, Београд: Православни богословски факултет Универзитета, Институт за теолошка истраживања 2013, 501-508.

Представља се писано наслеђе Григорија Паламе у српскословенској рукописној традицији.

[69] „Η Κυρίλλο-Μεθοδιανη παραδοση και η λειτουργικη γλωσσα στη Σερβικη Εκκλησια“, (Proceedings of the Conference held by the Faculty of Theology “1150 Years from the Mission of Cyrill and Methodius”) *Synthesis: E-Journal of the Faculty of Theology of A. U. Thessaloniki*, vol. 2, no. 2. (2013) 30-39.

Прочитано на научном скупу “1150 Years from the Mission of Cyrill and Methodius” одржаном 20-24. маја 2012. године на Православном богословском факултета Аристотеловог универзитета у Солуну.

[70] „Стајање између Истока и Запада: дело Свете Браће Ђирила и Методија“, *Гласник: црквени часопис Српске њрвославне епархије Темишварске* (2013) 16-22.

Израже се основ мисије Свете Браће – уцрковљење – којим Браћа спајају Исток и Запад европског континента, те су 31. децембра 1980. године проглашени заштитницима Европе.

2014.

[71] „О једном античком елементу у православном богослужењу (χορός – лик)“, *Бојословље*, год. LXXXIII, бр. 1 (2014) 263-274.

На основу еквивалентних алтернативних термина и старијих извора указује се на изворно – у антици и православном богослужењу – значење појма „хор“ и улогу црквенословенског израза „лик“.

Коаутор са Драганом Ашковићем.

[72] „О граматикама црквенословенског језика код Срба“, *Српска теологија у двадесетом веку: истраживачки њроблеми и резултати*, књ. 15, Зборник радова научног скупа (ПБФ Београд, 14. децембар 2013), прир. Б. Шијаковић, Београд: Православни богословски факултет 2014, 179-185.

[73] „Теме из историје филологије у Гласнику“, *Српска теологија у двадесетом веку: истраживачки њроблеми и резултати*, књ. 16, Зборник радова научног скупа (ПБФ Београд, 30. мај 2014), прир. Б. Шијаковић, Београд: Православни богословски факултет 2014, 179-190.

[74] „О богослужбеном језику Српске православне цркве“, у: *Средњи век у српској науци, историји, књижевности и уметности / V* Научни скуп, Деспотовац–Манасија, 17–18. август 2013 [у оквиру манифестације] Дани српскога духовног преображења, XXI; редакција Злата Бојовић ... [и др.]; ур. Гордана Јовановић, Деспотовац : Народна библиотека „Ресавска школа“ 2014, 135-140.

[75] „Ка sakралном ortografskom standardu – pisanje velikog slova u strogo naučnom podstilu religijskog stila: primeri iz tekstova na srpskom i engleskom jeziku“, *Komunikacija i kultura online*, 5 (2014) 38-51.

Анализирају се одступања ортографске норме у сакралним текстовима од стандардне правописне норме српског и енглеског језика у појединим случајевима употребе великог слова.

Коаутор са Иваном Кнежевић.

[76] „О лексици радова научно-уџбеничког подстила научног функционалног стила“, *Црквене студије*, год. XI, бр. 11 (2014) 633-641.

У раду се истражује номенклатурна лексика црквенословенског порекла и интернационализми у теолошким научним радовима. Анализа обухвата дела теолога на енглеском и српском језику у радовима научно-уџбеничког подстила. Коаутор са Иваном Кнежевић.

[77] „Богослужбено наслеђе ученика Свете Браће у Братковоме минеју“, у: *Кирилометодијевско предање, језик и мисија Цркве у 21. веку*: Зборник радова са међународног научног скупа, прир. В. Вукашиновић (ПБФ Београд, 6-7. децембар 2013), Београд: Православни богословски факултет Универзитета, Институт за теолошка истраживања 2014, 255-267.

У раду се анализирају текстолошке и језичке карактеристике поезије Наума Охридског посведочене у најстаријем до сада сачуваном српском рукописном минеју.

2015.

[78] *Српске рукописне књије у Чешкој*, ур. З. Недељковић, Београд: Библиотека Српске патријаршије: Службени гласник, 2015, 274 стр. ISBN 978-86-88885-01-0 (БСП); ISBN 978-86-519-1931-5 (СГ)

Коаутор са Иреном Шпадијер, Владаном Тријићем и Зораном Ракићем

Реч уредника / Зоран Недељковић (стр. 7-8)

Увод (9-18)

Каталог (19-144)

Илустрације и палеографски албум (145-223)

Srbské rukopisy v Čechách (225-233)

Serbian Manuscripts in the Czech Republic (235-244)

Сербские рукописи в Чехии (245-255)

Библиографске скраћенице (257-260)

[79] *Рукописне књије диглиотеке Славонске епархије у Пакрацу*, Београд: Институт за културу сакралног – Монс Хемус; Православни богословски факултет Универзитета, Институт за литургику и црквену уметност 2015, 146 стр. ISBN 978-86-89567-05-2 (коаутори Владимир Вукашиновић и Србољуб Убипариповић)

Садржај (стр. 5):

Уводне студије

Владимир Вукашиновић: Реч уредника (7-11)

Србољуб Убипариповић: Библиотека Епархије Славонске у Пакрацу (13-21)

У овом каталогу (23-26)

Кашалої (29-134)

Аггендум

Упоредна табела старих и нових назива рукописа (135-137)

Ауторски индекс (138-139)

Предметни индекс (139-144)

Хронолошки индекс (144-145)

Индекс имена у записима (145-146)

Индекс географских појмова (146)

[80] „Колико је први светски рат променио парохијски живот“, *Српска теологија у двадесетом веку: исцртаживачки проблеми и резултати*, књ. 17, Зборник радова научног скупа (ПБФ Београд, 6. децембар 2014), прир. Б. Шијаковић, Београд: Православни богословски факултет 2015, 161-169.

[81] „О рукописној збирци манастира Крушедола“, *Српска теологија у двадесетом веку: исцртаживачки проблеми и резултати*, књ. 18, Зборник радова научног скупа (ПБФ Београд, 29. мај 2015), прир. Б. Шијаковић, Београд: Православни богословски факултет 2015, 43-54.

[82] „Свештенослужење Саве Петковића у годинама Првог светског рата“, у: *Православни свет и Први светски рат*, Зборник радова Међународног научног скупа (ПБФ Београд, 5-6 децембар 2014), прир. В. Пузовић, Београд: Православни богословски факултет 2015, 169-179.

[83] „Библиотека Српске Патријаршије и њен значај за очување и прикупљање српског рукописног наслеђа“, *Српска теологија у двадесетом веку: исцртаживачки проблеми и резултати*, књ. 19, Зборник радова научног скупа (ПБФ Београд, 10. децембар 2015), прир. Б. Шијаковић, Београд: Православни богословски факултет 2015, 89-101.

[84] „Φωνητικη Προσαρμογη Ελληνικων Λεξεων στα Παλαιосερβικα Ηερογραφα Μηναια“, у: *Κυριλλος και Μεθoδιος: το Βυζαντιο και ο κοσμος των Σλαβων*, Θεσσαλονικη 2015, 526-536.

Прочитано на Међународној конференцији „Кирило и Методије: Византија и свет Словена“ (“Cyril and Methodius: Byzantium and the World of the Slavs”) одржаној 28-30. новембра 2013. године у Солуну.

Б. Преводи стручних текстова

са црквенословенског:

1. *Молебни канон Пресветејој Бојородици*

Словесници, Панчево: PASSAGE GROUP 2012, 40 стр.